

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	1-70 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів
	або 36 франків
на пів року	8 рублів
	або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.	

РУСЛАНА

«Врвеш ми очи і душу ми врвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Розправа про австро-угорську угоду.

(X) Розправа про австро-угорську угоду скінчила ся пізнім вечером в п'ятницю, а в слідуочий четвер буде вибрана цлова комісія, котра побіч комісії угодової буде мати задачу приділені предмоги розслідити і предложити відтак повній палаті. Мало-що не всі бесідники, які брали участь в сій розправі, виказували на важкі тягарі, які Австрія має двигати задля союзу з Угорщиною, і в більше або менше острих словах звертали ся проти Угорщини, яка виходить з сеї угоди із значнійшими успіхами. Вельми замітною була особливо промова д-ра Бернрайтера, бувшого міністра торгівлі, котрий у вельми основних выводах виказав, що австро-угорська угода має лише ту корисну сторону, що положить кінець кількатиїтній непевності на економічнім і фінансовім полі і на десять літ заведе в тім згляді сталі відносини, але не завагав ся зовсім рішучо заявити, що се буде остання угода. Длитою ззивав він міродайні австрійські чинники, щоби після довершення угоди, яка буде принята, не засипляли, а зброїли ся і приготовляли ся вже тепер до уладження відносин між Австрією а Угорщиною на інших як дотепер основах. Але які се мають бути сі основи, сего бесідник не виказав.

Міністер-президент др. Кербер у відповіді на критичні замітки з різних стороництв а особливо на знаменні выводы д-ра Бернрайтера значно обнизив той самосвідомий тон своєї річи, з яким промовляв в палаті про сю справу тоді, коли ще вели ся угодові переговори з угорским правительством. Др. Кербер не міг повелічати ся довершеним ділом, а вказав лише на практичну конечність угоди, котра положить кінець дотеперішній непевності і хаосови на економічнім і фінансовім полі, усуне сей гнет непевності, під яким стояли австрійська продукція і була тим спинювана в своїм розвитку. Угода є вислідом компромісу, який вийшов з давної боротьби. А звертаючи ся до висказу д-ра Бернрайтера, що се вже остання угода, замітив др. Кербер, що не можна так легко найти два державні організми, котрі були би так для себе потрібні і від себе обопільно зависимі, як Австрія й Угорщина, длитого не пора тепер вдавати ся в побробицї, а мати на бачности цілість, а се є спільність монархії, від чого залежить її значінє і її торговельно-політична будуччина. Се уможливить заключенє торговельних договорів з європейским державами, з котрих ніодна не виповіла дотеперішних договорів, а се можна уважати заміром держав до віднови договорів. Др. Кербер відкликував ся отже

до палати, щоби приняла «мірно добре діло, бо ліпшого не можна було досягнути».

Положенє Русинів на Буковині*).

(Дальше).

Чудний се спосіб! Запроданє трох мільонів Русинів польській шляхті се нібито недотикає ані крихти козацкого серця, але особливу принаду для того серця мав би мати «русский рай» для 300.000 Русинів на Буковині! На сей винагид міг би др. Жорж Попович взяти патент.

Але як много інших патентів так і сей не варт зломаного сотика, бож «резистенція польска» таки не в силі була в Галичині перешкодити отвореню бодай чотирох самостійних руских гімназій і не нарушила Русинам бодай їх руску церкву. В нас же, на Буковині, в тім «русским раю» жебрає Кицмань даремно вже повних 30 літ о отворенє першоу(!) рускої гімназії, а церкву руску запанастило правительство ще в основнійший спосіб, ніж се чинило польске королівство свого часу з церквами на Руси. Тоді виарендовували Поляки церкву жидам! Та заплативши жида, могли нещасливі люди в церкві зі своїм священником таки по своему Богу помолити ся. Тут же в «буковиньским раю» не помагає і найгрубіша данина, бож по руских церквах чим раз більше понаставляно священників, котрі не в силі руским вірнам навіть руского Отче-нашу провести а незрівнана руска церковна пісня заїмала по всіх руских церквах на Буковині.

Чиж се не русский рай? Чиж не має се «безопорно піврати закордовські козацкі серця...?» Чи може се лиш «Fata morgana», яка привиділа ся Жоржови Поповичови?

Та сю тему годі вичерпати, послухаймо, що букурештеньский політик дальше каже:

«Славяни, ставши раз панамі ситуації на Буковині, скинуть скоро свою маску. Їх національне житє буде живо грати, а славянські ідеали розпалять душі їх молодіжи. Тоді то приступить до них московска покуса. І неможливо, щоби не збудилась в серцю сего народу згадка про вго давнє московске походженє і заразом

*) Зауважаєм, що із нашої статі через не увагу пропущено уступ, де сказано, для чого ми уважали як-раз тепер за відповіднє описати положенє буковиньської Руси.

Буковиньські Русини віддані правительством гегемонії німецькій в тім краю. Представити вплив німецького культур-трегерства на сумні культурні і політичні відносини буковиньської Руси, се буде найліпша відповідь і пересторога для тих, котрі покладають на Німців які небудь надії. Німці, котрі видали галицку Русь польській шляхті, котрі і тепер в парламенті неустанно кличуть: Los von Galizien, котрі всякий культурний розвій буковиньских Русинів зельною рускою здержують і неуможливають, ті люди дали чей досить доказів на те, що Русинам з того боку добра не ждати.

не збудилось горяче бажанє стати учасниками заслїплюючого блиску північного велита».

Не знати, що в сих кількох словах себе перевищав, чи незнанє річи, чи щось гіршого.

Так як приміром Романи і їх первісна мова розпалась з часом на окремі народи з окремими мовами романьского походженя, так само сталось і з Славянами тай з їх мовою. Між иншими славянськими мовами і народами повстала і наша руска мова і русский нарід, що, правда, найблизші споміж Славян московській мові і нації, але з ними не одно. Русинів Українців живе нині близько 30 мільонів душ.

Першу велику славянську державу на сході Європи творять ще перед 1000 роками Українці з головним містом Київом. Небавом повстає собі осібно московска держава з головним містом Володимиром над Клязмою а відтак з Москвою. По розбитю рускої держави Татарами в тринадцятім століттю розпадає ся она і стає добичею сусідів. Правобережні краї Дніпра колишньої українсько-рускої держави підбиває Литва, відтак Польща під себе. Що йно в XVII. в. по козацких війнах в Польщею прилучує лівобережну Україну Богдан Хмельницький до московської держави на підставі умов в подібний спосіб як приміром північна Баварія злучена з німецьким цїсарством. Послїдній русский король Данило (1255—1264) володів свого часу найбільшою державою в Європі. Українсько-руска мова лунала від Карнат по Дон, від Сяну по Чорне море. Теперішнє місто Галич (перекрученє із слова Галич) було колись руске місто «малій Галич», а з великого Галича, колишньої галицко-рускої столиці остались нині лиш розвалини і село Галич. Що йно по розборі Польщі дістала ся під Росію і проча часть Русь-України окрім Галичини, що з тої самої причини і саме тоді прийшла під Австрію, коли і Буковина дістала ся сюди сїд Туреччини.

Історія Московщини звязана вправді з історією українсько-руского народу, але Росія не впливає ніколи корисно на Русинів — однак Росія не була ніколи для Русинів-Українців раєм, про котрий говорити може хіба неук, який що-до рускої історії являє ся Жорж Попович. Коли лиш розвинула Москва яку-небудь акцію, дотикаючу Русь-Україну, то була она завжди грізним подувом північного морозу. Бо почавши від князя Андрея Боголюбского, що розбив і спустошив славну руско-українську столицю Київ, аж по нинішній день не зазнала руско-українська нація від Росії ніякого добра. Ба що гірше: цар Петро Великий ломить перелаславску умову, на якій Богдан Хмельницький прилучив лівобережну Україну до Московщини, Катерина знищила останки народної свободи козацкої — Запорожску Січ, а Александр II року 1876. закував навіть живе руске слово цілого народу в тяжкі кайдани.

Як-раз противно впливає дух українсько-руского народу на сусідні народи. Русь-Україна дала Москалям християнську віру і положила трівку підвалину для їх культурного розвитку. Ба навіть фізично побіджений українсько-руский

Ліцитації

в Публичній Галі авкційній, Львів, пасаж Міколяша, будуть відбувати ся постійно два рази в тижни все о 4. год. пополудни, а іменно: в **понеділки** на образи, дорогоцінності, меблі, дивани, фортеп'яни, повози і взагалі твори штуки; в **четверги** на гардеробу, господарські урядженя, машини до шитя та інші дешеві предмети до щоденного ужитку. Списи принятих річий на ліцитацію будуть виставлені найпізнійше 2 дни перед ліцитацією у вікнах Галі, а на жаданє за малою оплатою можуть бути прислани. **Вистава** створена щодень від 3. до 8^{1/2} год. попол., а в свята від 9. до 12. год. в полудне.

Бюро отворене для принятя річий і виplat від 9. до 12^{1/2} год. в полудне.

наряд виливає духом на володуючу Литву так, що Литовці підлягають рускій вірі, рускій мові, рускій культурі. Руска мова стає за Ольгерда державною мовою Литви, а за часів Ягайловичів навіть мовою польського двору.

Ніодни Русини, згадавши історію українсько-руського народу, чи то первісний світлий розвій, чи то страшний упадок Руси-України, не може ніколи добачити у «блеску північного велита» свій рідний руский блеск, а хиба що червону полумінь над розвалинами славної минувшости Руси-України. Той «sinnbertickender Glanz des nordischen Riesen» може лише засліпити ігнорантів або політичних шарлатанів, а ніколи Русина, свідомого світлої минувшости і нещастя свого народу.

Др. Жорж Попович каже далі: «Московській агітації прибуде цінний помічник. А се буде буковинська православна церква, котру австрійське правительство у своїй непонятній коротковорості вже давно на се підготовлює, силкуючись з найбільшим напруженем її зіславничити. Як довго се церква остане волоскою — відповідаючи сим своїй історичній структурі — доти не криє конфесійна її спільність з московською церквою в собі поважного небезпеченства, бо Волохи всюда відзначають ся сильно зазначеним антагонізмом супроти Славян. Всі Волохи вже давно освоїли ся з тим, не забувати попри ягнячий кожух православія на вовчі зуби. Але буковинська церква стане цілковито иншою, скоро лише набере славянської краски. Ставши славянською й православною, пічне її серце бити по московски. Із побожних слів християнської науки пінуть вибухати полонія евангелія царославного. Сю церкву славянчити, значить, в її нутрі впровадити тайний відділ святого петербурского синоду. Славянчити буковинську церкву, значить, вже тепер замовити торжественне богослуження для московського триумфу у черновецькій катедрі».

(Дальше буде).

3 канадійської України

Про діяльність василиянської місії та поступи державної організації канадійських Русинів, заміщує американська «Свобода» звіттам допись, яку отсе подаємо, як пендант до листів о. Філіяса.

Beaver Creek, Alta. Can.

Почтенна Редакціо!

Прошу помістити тих пару стрічок в вашій любій «Свободі». Зі всіх сторін з Канади надходять вісти, а з нашого Біверкріку ніхто нічо-

го не напише, хотяй суть такі, що покінчили в краю по кілька кляс, то они сплять. Отож тоє спонукало мене депо написати.

До нас приїхало трех священників місіонарів, о. Строкцій вістає між нами, о. Філіас на Бівер Лейк, а о. Дідик вістає на Ребіт Гіль, за Едмонтон 15 миль. Ревні просвїтителі народу і невтомимі ширителі Слова Божого. Хотяй і зима, морози перешкаджають, то наряд сходить ся численно, аби послухати так красной науки від наших душпастирів. Наряд прозріває; навіть ті, котрі відступили від нашої віри і церкви, то маєм в Бозі надію, що назад повернуть до нашого стада, бо від коли приїхали до нас отці духовні, то настав спокій з вірами, що нас так непрошені оікини баламутили. Вже москофілство і латинництво потахло поміж нами. В нас відбув ся мітинг в неділю праотців, а вибрали слідуючий церковний комітет: Іван Данчук, Севько Андрухів, Демко Вітяк провізори; Антін Слобода, каспер, Стефан Панич, заст. каспера, Алексій Карпець, секр., Михаїл Лыняк і Федько Паламарчук, контролери. На мітинг зібрало ся до 200 народу і при тім урадили, щоби взяти перміть і звозити дерево на будову церкви. До тепер вже звезли до 500 штук дерева смерекового і соснового, з весною будуть зачинати будову. Зараз на мітингу прибуло до каси 16 дол., за коляду зібрали 30 дол.; до тепер висше 50 дол. Ми дістали пляц під будову церкви (40 акрів) від уряду сипарского, ще 1899. р., як був між нами о. П. Тимкевич, але вороги хотіли нам его відобрати. Той сипар, що ми дістали на нїм 40 акрів, заплатив Федько Прочинський і казав, що ми не маємо жадних 40 акр. та що він заплатив цілу фарму, а ще до того зорав той пляц і цвинтар, що о. Тимкевич посвятили, хотяй був на нїм хрест і один гріб. Ми старали ся о другий пляц; пішлисьмо до офісу в Едмонтон і розповіли о нашій справі з Прочинським. Там сказали нам, що Прочинський заплатив лише 120 акр., а 40 акр. є наших під будову церкви. Так ми відобрали від него той пляц в маю 1902. р. і заплатилисьмо за него 10 дол. Положенє є дуже добре, бо сходят ся дві дороги, тавніщипові і ранчеві. Тож братя Русини, тримаймо ся одной віри і мови, і тої пісні, котру нам наша мати співала, як нас колесала і обняймо тих ворогів, що на кождім кроці старають ся зловити нас в свою сіть і злучаймо ся до єдности, бо в єдности сила, а тоді засвїтить вам сонце в нашім віконци.

Алексій Карпець.

Кара совісти,

народна драма в 5 діях Гр. Цеглинського.

(Конець).

Найголовнішою особою в драмі є Прокіп. Се постать одноцільна, як з криці та могутна своїм трагізмом. Доля Прокопа досягає країни трагізму тим, що властиво він і не провинив ся, бо лише з конечної майже потреби і на усиленні намови своєї жінки, не здержав батька в своїй хаті, а позволив ему піти до Семена. Вправді опісля, в суперечці з братом, каже батькові іти до Семена, однак він робить се більше на перекір братові, чим з невдячності до батька. І мимо того, що Прокіп відтак стільки терпів і кавав ся, его постигає трагічна доля, яка мимо того що незаслужена, є справедливою, бо стоїть в повній гармонії з его етичним почуванем. Прокіп носить вже в собі заразок трагізму, а сим є вироблене високе почуванє свого морального і правного обовязку, з дивною бистротою умів се зазначити автор, не силючи ся навіть на слова. Прокіп не розсїває ся на аргументи та звороти, але безрадна мовчанка супроти намов жінки доказує непохитно, що всі єї викрутки не зможуть заглушити в нїм почуття, що діє ся, стало ся не по божому і не по людскому. І тим способом без властивої «тенденції», невдячний син і кривдник стає в наших очах героєм справедливости та любови до родичів. Отсе є сей високо артистичний спосіб трактованя етичного предмету в драматичній формі, який

«Кару совісти» ставить в наших очах висше понад всі наші сучасні драми.

Представитель сеї ролі п. Гембіцький лише в першім акті був вдоволяющий, хоть і тут позував надто, цуюючи тим вражінє природности. В дальшій ході розвинув ся цілком зі своїм завданем, послугуючись якимсь неприємним, провінціоальним патосом, замість щирого чуття і правдивого настрою. Тим способом скривив цілу ролю і попустив ті настроєві хвилі, про які ми згадували. Зараз в другім акті свої викиди совісти, свою душевну грижу замість вповісти своїй родині, яка стала причиною того его душевного стану, віддеклямував се п. Гембіцький до публики. А се є могутна сцена родинної незгоди і степенує ся тим, що батько навіть не може знести погляду своєї рідні, бо се єму пригадує докірливі погляди людей у церкві, а відтак, нагнавши всіх до своєї роботи, еще ходить за ними і вередує їм над плечима, не маючи на кім зігнати своєї досади. Однак п. Гембіцький виголосив се все до публики, роблячи з кровавих слів немичної розпуки бездушні тиради акторского патосу.

В третім акті має Прокіп нагоду до величній мимичній гри, яку треба би обдумати у найменших деталях. Іменно коли арендар впроваджує свого старезного батька, в довгій павзі, яку тут автор умісно поглибив, мусить виразити ся у нїмій грі Прокопа ціла ся душевна переміна від досади, з якою вишов з дому, аж до сердечного плачу, яким вибухає на вид патрархального відношеня вдячності дітній до родичів. Сего не зазначив був п. Гембіцький до-

статчно, а оно потрібне тим більше тому, що пізнійші докори Семена задля невдячності Прокопа стали би тимбільше кривдячі для него і могли би єдино оправдати его розпуку, з якою кидася до кайського замаху.

Вкінці в пятім акті Прокопа бичують фуриї докорів совісти. В безваданній горячці єму ввижає ся батько, являє ся доконечність катастрофи. Кождий, хто бачив подібну сцену Франца Мора в інтерпретації якого визначного артиста, зрозуміє, що і від Прокопа належить вимагати в тім місці правдивого трагізму, хотяй може більше настроєво інтерпретованого. Се потрібне так з огляду на настрої хвилі і пізнійшу катастрофу, як і з огляду на душевну переміну Семена, який — як ми се вже сказали попередно — зворушує ся на вид тяжких душевних мук брата. Та ми не маємо впрочім претенсії до заслуженого та знаменитого в своїх ролях нашого ветерана-артиста, щоби вдоволив наші артистичні вимоги що-до сеї ролі, бо як показує ся з того, що ми сказали про неї, до поборєв тих трудностей та зможена такого великого завданя треба молодих сил, вразливой душі, високого артистичного почуття і великої могутности цілої індивідуальности, як се лучає ся лише у великих трагіків.

Другу з ряду важну ролю, покривдженого батька Василя, відіграв над сподіванє добре п. Захарчук. Ніхто не припустив би навіть глядячи на его крєацію, що поза тим старечим виглядом в рухах, в поставі і голосі криє ся 19-літний молодець, яким є на ділі п. Захарчук. Розуміє ся, що були поменші похибки і на єї звер-

— Календар. Ві вторник: руско-кат. Софронія патр. ерус.; рим.-кат. Гавриїла, Александра.— В среду: руско-кат. Теофана, Йосаф. (Середок.); рим.-кат. Благовіщенє.

— Звертаємо увагу наших драматургів на конкурсе оголошений (на 4. стор.) Тов-ом ім. Котляревского на два твори сценічні.

— 3 парламентарних комісій. До цлової комісії призначив «Славянський Союз» з руских послів п. Пігуляка. Пос. Барвінський, котрий в бюджетовій комісії замість реферату о соли дістав тепер обємистий реферат про центральноу управу міністерства землі-вництва, відступив свій мандат в угодовій комісії до рови Гладишовському, котрий зможе яко фаховий у ветеринарних справах ділати в угодовій комісії, де між иншими для Галичини вельми важна буде трактувати ся ветеринарна конвенція.

— Тарасове свято в Стрию. Заходом філії тов-а «Просвїта» відбуде ся в неділю дня 29. с. м. при співучасті «Стрийского Бояна», мішаного хору і Мищаньского Кружка аматорского торжественний вечер в честь Шевченка. Вступ для членів «Просвїти» і членів читалень «Просвїти» безплатний. На нечленів: крісло 40 сот., вступ на сально 20 сот., на галерею 10 сот.

— Тарасове свято в Заліщиках. Дня 29. марта с. є в неділю відбуде ся в Заліщиках концерт в память Тараса Шевченка.

— В Київї святаковано дві 12. с. м. память Тараса Шевченка літературно-вокальним вечером. Публики зібрало ся тільки, що для всіх не стало місця в салі. Відчит на вечерку мав п. В. Науменко, редактор «Кіевск-ої Старини».

— Личні вісти. Намісник гр. Пінійський виїхав до Відня в урядових справах.

— Огні. В Богородчанах згоріло оводі 16 домів. — В селі Мистковицях коло Самбора вибухнув оводі огонь в ставні Максима Проденса і розширив ся на сусідні хати. До кількох годня згоріло 21 господарств вартости понад 33,000 К. Шкода була обезпечена в 2/3. Підпалача Михайла Патимяка арештовано і відставлено до суду в Самборі.

Дня 20. марта с. р. вибухнув в Ботелні вижній пожар і в одній годині знищив до глєшїсть господарів з всіми запасами збіжа і худобою, а одному з господарів і 160 К, котрі тримав на закушно биків, щоби ними ярувати. Бідні ті погорільці звертають ся з прошенем до всіх щедрих Добродїїв о ласкаву поміч і милостиню. Ласкаві датки надсилати під адресою: Священник Іларій Солтинкевич, Ботелка вижна, почта Боршня.

— Грозьба загального страйку кравців у Львові. П. Стан. Белтовский, властитель кравецкої робітні у Львові, віддав одного зі своіх помічників, п. Йосного за те, що він жадав підвишеня платні. Товариші Йосного поставили своєю принципалови умовини, під якими они остануть в его робітні, а коли п. Белтовский на них не згодив ся, всі заняті у него челядники вивіли

свої місця з днем 28. с. м. В тій справі відбула ся вчора в салі «Гвізди» нарада всіх кравецких помічників. По довгій дискусії порішено між иншим: «Если бойкот в роботні п. Белтовского не стане поладаний до неділі, тоді всі кравецкі робітники приступлять до него солідарно, або, що вибухне загальний страйк кравців». — Крім того вибрано комітет, якому поручено подумати над умовами, в яких мав би почати ся загальний страйк кравців.

— **Загальні збори „Українсько-рускої Видавничої Спільниці“** відбудуть ся в неділю, 5. цвітня с. р. в локалі «Наукового товариства ім. Шевченка» о 4. год. з полудня. На порядку деннім: 1) Звіт дирекції. 2) Звіт контрольної комісії. 3) Розділене зисків. 4) Вибори (доповнюючі) до дирекції й контр. комісії. 5) Внесення членів. За виділ підписаний: *М. Грушевський*, голова. *Ю. Мудрак*, секретар.

— **Філія Тов-а св. Петра в Станиславіві.** Розпорядженем в III ч. Вістника еп. оголошеним скликає станиславівський еп. ординарият на день 30. цвітня членів товариства св. Петра, з там. епархії, на загальне зібранє для отвореня і вибору виділу філії товариства св. Петра в Станиславіві. Хто явить ся на тім зібраню і зложить членську вкладку до рук делегата ординариятского (крис. Богоноса), той стає членом філії і набуває право активного і пасивного вибору — що виділ центральний подає сям до загальної відомости.

— **Подяка.** Їх Екскеленція ВПреосв. Митрополит Шептицький жертвовали на річ Товариства допомоги церков ім. св. Петра квоту 100 К. Виділ вислав Їх Екскеленцію в члени основателі, а на тій дорозі складає їм сердечну синівську подяку. *Vivant sequentes.*

— **Політичні демонстрації в Будапешті.** Другого дня по демонстраціях в роковини смерті Кошута рознесла ся по місті вість, що в шпиталі померли два ранені поліцією студенти. Ся чулка, як показало ся, ложна, була товчком до нових демонстрацій перед університетом і політехнікою. До студентів пристало около 5.000 осіб, і ціла товпа вирушила перед будинок сойму. На чолі походу несено пять чорних хоругв. Перед соймом вибрали студенти 20 делегатів, котрі з послами Нессім, Лендєльом і Кошутом пішли до президента кабінету, Селя. Сель прийняв їх жалоби на поліцію холодно, а коли пос. Лендєль відозвався: «Не ручимо, чи не вибухне революція» — Сель вельми обурений відповів, що не стерпить такої бесіди і різько відпер заміти на поліцію, котра лише стерегла спокою. Опісля відвернувся і вийшов. Коли вийшла депутация, демонстранти грізно викрикували: «Проч з Сельом». Саме тоді почало ся засіданє сойму. Кошутівці своїм поведєнем довели до дворазової перерви засіданя.

Того дня с. в в суботу вечером, демонстрация студентів і публки повторила ся. Товпи переходили улицями, співачючи революційні пісні. Але поліція не ставала їм в дорозі, тому коло 9. години вечером товпи розійшли ся.

— **Вісти з львівської архієпархії.** На конкурє з речинцем до 23. цвітня виставлена парохія Якимів, буського деканата. — Тома Березовский

з Дубравки іменованний ординариятским шкільним комісаром на місце о. Іларія Гошовского. — О. Іван Черепашинський з Керниць одержав призначє за ревність при научаню релігії шкільної молодіжи. — Завідателями парохії іменовані: оо. Ант. Котецький при церкві св. Варвара у Відні і Теоф. Горникевич (ex currendo) в Бвлехові. — О. Ал. Пеленьский іменований сотрудничком в Рипянци. — В пропозицію прийняті: на Білявці: Сев. Наконечний, Ник. Демчицький, Лев Сілиньский, Мих. Раковский, Евст. Скоморовский і Макс. Панасюк; на Куташе: Пав. Кульчицький і Евст. Скоморовский; на Волю велику: Петро Кордуба; на Лісники: Ем. Зарицький, Юл. Барановский, Макс. Панасюк і Вас. Купшій; на Борки великі: Іван Гургаль, Іван Гарматій, Ем. Кузьма, Теод. Кордуба, Лев Сілиньский, Йосиф Логинський, Макс. Панасюк і Юл. Бачицький. — Презенту на Черепан одержав о. Павло Кульчицький. — Конкурсний іспит зробили: Юл. Левинський, Петро Петриця, Іван Сендецький, Елиф. Роздольский, Ем. Кордуба, Мир. Коритко, Евт. Бартош, Григ. Павлюк, Іван Яворский, Лавр. Дяковський, Юл. Дикий, Вас. Медвідський, Мих. Туркевич, Конст. Петрушевич, Григ. Дякон, Іван Мартинюк-Лотоцький, Волод. Глібовицький і Савин Дурбак. — Питомець дух. семинарії Андр. Гавришак з станиславівської епархії прийнятий в канон. звязь львівської архієпархії.

Намісництво надало презенту на опорожнену парохію reg. coll. в Бересті, о. Петрови Цапінському, дотенерішному парохови в Розтоці великій.

Наука, штука, література.

— **Повідомленє Руского нар. театру.** В середу дня 25. марця замість оперети «Наталка Полтавка» буде представленє «Сватання на Гончарівці», оперета в 3 актах Гр. Квітки.

— **Репертуар Руского народного театру у Львові.**

Вторник, дня 1. марця, *перший раз на галялицях сценех*: «Катерина», велика опера в 3 діях Аркаса.

Четвер, дня 26. марця *премієра*: «Воробит», комедия в 3 діях Гр. Цеглинського.

Субота, дня 28. марця: «Украдене щастє», драма в 5 діях з співачами д-ра Ів. Франка.

— **3 Руского народного театру.**

Суботнішнє і два ічєрашнє представлєня випали під зглядом артистичним вельми удачно. Касова сторона не на всіх трех виставах дописала. Розмірно найбільше публки було на неділішнім пополуднєнім представлєню «Невольника», гранім на бенєфіс наших артистів. Пп. Стадники в головних ролях дівєвих «Невольника» Степана і Ярина вийшли чудово, а прочі артисти грали так гарно і складно, як лише можуть грати актори на власній бенєфіс перед повною салею. За те на вечірнім представлєню «Пісні в лицях» було небогато публки, але ті, що були, вийшли вповні вдоволєні грою і співом артистів.

— **Репертуар Львівської Фільгармонії.** Ві вторник дня 24. с. м.: популярний концерт.

— В концерті «Льв. Фільгармонії» з 21. марця заставлено численно зібраній публиці вкусний артистичний пир. Губерман і діригент інституції, п. Мельцер, виконали в двійку Бетговєна «Крайцерівску сонату». Недавно мали ми нагоду чути згадану сонату в інтерпретації Сарасатого і товаришки єго, п-ні Гольдшмідт. Интерпретації сій годі було зробити який-небудь заміт поважний, але Сарасате (може з огляду на свій вік) не зумів в сонаті Бетговєна відчути все тепло і ті глибокі а так непорочні чувства любови і жалю, які криють ся в тім музичнім жемчужі першого мистця німецької музики. Недостаток сєй надоложив вповні Губерман, а п. Мельцер, пнїєт яких мало, надав сонаті стілько блєску і краси, про які прикмети снів хіба сам Бетговєн. Рівнож артистично вийшов з під рук Губермана концерт Чайківського, в супроводі оркєстри, якою управляв п. Мельцер. В першій і третій часті розвинув Губерман шалєну техніку, в середущій часті заповнив нас хорощим відданєм мелодії славянської — мелодії, питомової лише творам Чайківського. Надто міг всякий налюбовати ся свіжостію інвенції мотивів і оркєстральних красок, якими геніальний Чайківский вінує всі свої музичні твори. Виконанєм сих двох творів, як і «фантазії» основаної на мотивах з «Кармени» Бізєта в укладі Сарасатого а надто надпрограмовими нумєрами (сонатою Es-dur Шопєна, «Мріями» Шумана і мазуром Зарицького), до котрих супровід фортепьяновий опяє спочив в руках п. Мельцєра — станув Губерман в наших очах дуже високо. Губерман кладе головну вагу на тон своєго інструменту, а сєж мабуть остаточна ціль музики. А в тім тоші, зміняючи єго барву, зумів Губерман виявити стілько різнородних чувств, як різнородний може бути настрої людської душі. Скрипка єго плаче, сумує, сьміє ся, жартує — співачє, неначє жива струна. І ся прикмета гри Губермана ставить єго висше від богато артистів, яких ми мали нагоду чути на естраді «Льв. Фільгармонії».

Челїст Бюрґєр подобав ся нам лише в спокійних мелодиях, іменно в романсі Гозарда «Над озером» (Romance sur le lac) і в серенаді Мошковского (Guitarre). Віртуоз сєй не посїдає богато темпераменту музикального.

В популярнім концерті з 22. марця, в котрого програму увійшли Гріг, Гуно, Зарембский, Свендсон, Сметана і Массенєт, взяла участь неавісна нам з артистичної мнувшости п-ні Констанція Ліпівська. H. B.

немо увагу надїйного артиста. В першій актї краще би розповідати дітям про своє горе-жур, чим публиці, бо на те автор посадив дітий біля діда, тай впрочім відтак навіть звертає ся хлопчина до него зі своїми увагами. В четвертій актї валежало би свій монолог переплітати кладєнем дров до печи, а не як було, наклавши вперед дрова, звертати ся до публки. Також треба тут, попри природність, старати ся про те, щоб бесїда не уходила увазі публки через за слабе виголошуванє. Вкінци в послїднім актї Прокїп повинен виходити на сцену зпоза стодолі і крадьком поза плїт, як звичайно палїй. Він має відтак велику драматичну сцену, коли вибігає з шпїки з запалєним віхтем, утікаючи перед дітьми, які своїм криком перебіяли єго местиві наміри. Тут забракло артистови так мїмічних, як і голосових средств на відданє сєй трудної хвилі, але він зберіє природність і сєдає поруку, що з часом при стараню поборе ті трудности. Піднести мусимо єще виразистє око сєго артиста, яким він орудує з природною вмїлостію, та яке особливо сїй ролї додавало характеристики, тїючи начє якимсь внутрєнним, могутнім огнем в дряхлім тілі старика.

Трєтою головною постатію є Семен. На нїм визначує ся найсильнїше безмилосерва завзятість, тим гіршє, що впливає начєб то з правного перекованя. Семен відкликуючись на зломанє умови Прокопом, не бачить, що сам він ломить закони братолобвї і пошани та вдяки для родича. Єго гордіня на свою «правність» приводить єго до такої безсердечности, що він довідавшись про замерзлого чоловіка, у яким

припускає своєго батька, каже: «не я образив татка, то і не маю чого за ним ходити!» У такім освїтлєню Семенової натури виявила ся знаменита психологіка автора, що зумів через правне оправданє такого поступованя виказати тимбільшу єго моральну гідоту. Усі ті прикмети вийшли вповні в знаменитій інтерпретації п. Барвіньского. Позірна логічність Семена проявляла ся в довгих перестанках єго бесїди, єго завзятє в голосі та способі вимови, єго енергїя в мїміці лица і рук. Сею ролею (як і вдатною крєацією в комедії «Як ковбаса та чарка»), доказав п. Барвіньский, що виділ єго ріль не є молодєчих амантів та героїв, але характеристичні ролї т. з. резонерів. На сє вказує також очевидний брак у сєго артиста до відданя драматичних хвилей, як сє і тут виявило ся в послїднім актї, де Семен виявляє свій жалє. П. Барвіньский в таких ситуаціях попадає в афектацию (сє ще не перєняє ролею!) і через те стає в мові незрозумїлий, а в памєти хиткий. Сє хіба, якої, коли не можна позбутися, то радше не наражувати ся на неї через добір невідповідних ріль.

На другім пляні стоять члєня Прокопової родини Отже передовсім жінка Марина, яку дуже добре віддала п. Стефановичєва так у зверхній характеристикї, як і в цілою єї господарскою заподадливостію та короткозорою хиткостію дітьми і нуджою загарованої жінки. Найстарша донька Гаїна в інтерпретації п. Стадникової вийшла зовсім природно: зразу весела і безжурна, а відтак стрівожена та нервова, як сє бувають дівчата в часі наречєнства. Обом паням

закинули-б ми хіба, що в другім актї за мало потрафили викликати настрою, коли через вікно обсервують поведєнє Прокопа на обістїю — до чого вельми надає ся єя хвиля. П. Стадник в ролі наречєного Гаїни, як і п. Ніжанковский уміли вповні примїнити ся до другоплянових рам, які начеркнув автор їх крєаціям. Вкінци трєх малим дітьом ми порадили-б, постарати ся (у дирекції) за якісь чоботята, а не лізати на піч в чорнєнких паньчощках та шнурованих черевичках.

Решта осіб стоїть вже на третім пляні, як епізодичні, а є їх єще ціла галєрия. І так передовсім цєгольняні робітники Сафат і Томко, які тим впливають на хід акції, що уратували житє заковазлому дїдови, та відтак піддають єму гадку пієсти. Оба сї тини, завзятого Сафата і добродушного Томка віддали зі знаменитою плястикію п. Петрович і Юрчак. Взагалї характеристация, як і природнє поведєнє всіх робітників прикували увагу публки та вратували сам собою досить незручно інсценізований четвертий акт. Оба жиди, арендар і влєститель цєгольнї вийшли може за мало характеристично, але то вже не з вини артистів пп. Шєремєти і Стефановича, які в мірою і природностію віддали свої ролї. П. Андриєнко в нїмїй ролї старєзного жиди прибрав вдатний зверхній вигляд, як і старєчий, дрожащий хід. Зовсім маленькою є епізодична рілька жінки Семена, Марти, яку віддала зі звичайною прецизїєю п. Осиповичєва і вкінци різька сусїда, з якої незле вивязав ся п. Дяків.

Телеграми.

Відень, 23. марця. Міністер для Чех, др. Резек, виїхав для покращення здоров'я на довгий побут до Льоврано.

Париж, 23. марця. З Танґеру доносять, що в цілім Мароко з війською околиць Танґеру панує спокій. Лише коло Танґеру веде ся агітація за революцією.

Париж, 23. марця. До бюра Вольфа доносять з Каракас, що президент Венецелі, Кастро, уступив, а управу республіки обняв віцепрезидент. В Каракас спокійно.

Прага, 23. марця. Politik доносить, що великодні ферії парламенту будуть тривати від 3. до 22. цвітня.

Будапешт, 23. марця. Поліція засудила на гривну 30 осіб, котрі в п'ятницю брали участь в розрухах. Послови Лендельови виточено слідство за те, що бив поліціантів нагайкою, а суд домагає ся від сойму его видачі.

Конкурс.

Виділ «Драматичного товариства ім. Івана Котляревського» у Львові оголошує отсим конкурс на два твори сцевічні з обсягу драми, трагедії, або комедії в одній або в двох діях (актах):

1. Речинець конкурсу є піврічний, іменно твори належить присилати до послідного вересня 1903 р.
2. Перша премія виносить 100 К, а друга 70 К.
3. Що-до теми — лишаєсь авторови повну свободу.
4. Задля оцінки присланого на конкурс твору і для присуду премій товариство ім. Котляревського зложить конкурсну комісію, до якої ввійде крім голови товариства також двох членів виділу товариства і двох запрошених галицьких письменників, або критиків. Конкурсна комісія признаєть дві висше згадані нагороди двом творам, признаним за найліпші споміж надісланих на конкурс, без згляду на рід твору, щоби лиш сей твір належав до висше наведених родів творів сцевічних. Комісія конкурсова може обі премії признати творам одного рода.
5. Твори оголошені вже друком, а також представлені на котрій-небудь сцені, навіть аматорській, є виключені від конкурсу. Також не можуть бути преміювані твори авторів вже не живучих, хотайби твори доси не були оголошені друком.

6. Виключне право вистави преміюваних творів застерігає собі товариство ім. Котляревського. Право друку лишаєсь авторови, однак з тим застереженням, що слиби автор до року не видрукував, то право першого накладу мати-ме товариство.

7. Твори членів конкурсової комісії не будуть преміювані.

8. Конкурсні твори треба присилати в повисшій речинці на руки виділу товариства ім. Котляревського у Львові, Ринок ч. 10 заосмотрені знаком або моттом автора, котре треба написати також на замкненій коверті, містячий в середині імя, назвиско і адресу автора.

9. Мова діячів твору повинна бути чиста українсько-руська.

10. Письмо творів присланих на конкурс мусить бути виразне і читке, писане по змозі не власною рукою автора.

11. Оголошене вислідку конкурсу за посередництвом часописий і виплата премії наступить в протягу місяця жовтня 1903. р.

12. Твори надіслані на конкурс а не преміювані, будуть звернені авторам разом з замкненими ковертами, если вкажуть виділови товариства ім. Котляревського винший спосіб своєї адреси.

Від Виділу драматичного тов. ім. Котляревського. У Львові, дня. 21. марця 1903.

За Виділ:

Г. Огомовский, голова.

Жураківська Ольга, секретарка.

Читайте!

Читайте!

Новше виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА коштує лише 2 корони!

Товариство «Просьвіти» бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сїх творів п. з. «ПОЕЗИІ Т. ШЕВЧЕНКА». Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланим 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВІТИ» у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Ставропигійській книгарні у Львові,

ул. Руска ч. 3. Ціна з поштовою оплатою 25 сот.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Кароль Гуцков.

••••• **УРИЄЛЬ АКОСТА**

трагедія в 5 актах, віршом переложена з німецького

Львом Лопатинським.

Високо гуманна основа твору, пластичність драматичного представлення, як і вірність перекладу та плавність в ршів чинить сю книжку знаменитою лектурою, особливо для молодіжи.

Набути можна в Ставропигійській книгарні у Львові.

Контора виміни

ц к упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

2 купує і продає

всіякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшій курсі денним не числячи ніякої провізії.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова		
посп. особ.	приходить о годній		посп. особ.	відходить о годній			
1.35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Керемезе, Потутор			
	6:20	з Чернівців (Іцкай, Галацу), Чорткова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний			
	6:50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.	6:43	" " " " дв. Підзамче			
	7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича			
	7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Праги), Берліна			
	8:00	" " " " на дв. головний	2:55	до Лавочного, Хирова, Калуша			
	8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9:15	до Янова			
	8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:50	до Бельця, Сокаля, Любачова			
	8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берліна	10:30	до Чернівців, Потутор			
	10:25	з Рашова, Любачева	10:40	до Тернополь, Потутор, дв. Підз.			
	11:55	з Станиславова (Керемезе, Потутор)	10:57	" " " " дв. гол.			
	1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята			
	1:23	з Янова	2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділі і свята			
	2:20	з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.	3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.			
	2:35	" " " " на дв. голов.	3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.			
1.45	3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.			
	4:40	з Самбора, Стрия, Сколього (1/5-30/9)	3:30	до Рашова, Хирова, Любачова			
	5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.					
НІЧ	5:35	" " " " на дв. голов.					
	5:40	з Чернівців, Іцкай					
	5:50	з Кракова					
	НІЧ		НІЧ				
	12:15	6:00	з Сокаля, Бельця і Любачова	12:45	до Станиславова, Жидачева		
		8:04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
		9:12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дні		
		9:20	з Чернівців, Букарешту	6:35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		
		9:25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і св.)	7:10	до Сокаля і Рави рускої		
		8:40	2:31	9:50	з Кракова, Відня, Берліна) Ясла, Ровадова	8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)
				10:03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	8:26	до Черемшля
				10:02	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
		10:20	" " " " на дв. голов.	9:20	" " " " дв. Підзамче		
		10:50	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	10:05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.		
		3:14	з Тернополь, Грималова на дв. Підзамче	10:30	до Іцкай, Чорткова		
8:35		" " " " на дворець головний	11:00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги			
			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний			
			11:32	" " " " дв. Підзамче			
			4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора			
		5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.				

ЗАМІТКА: Пору нічна чисить ся від 6 годни вечером до 5 годни 59 минут рано

Час середно європейський рижить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцьких ч. 5.) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади тади.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові

уділяє своїм членам на 5 1/2% і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложеним документів виказующих достаточну гіпотеку.

ПОЗИЧКИ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою: 1.239.243 корон.

СПЛАТУ

Членом може бути тільки забезпечений твараю в «Дністрі» від огню.

У діл членський виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів: 2.391 а 2.501 уділами на 125.050 К.

Вкладки щадничі приймає «Дністер» і опрцентує до 4% від ста. Сума вкладок на 1.256 книжках 1.103.333 корон.

Чистий розділяє сп. частію на дивиденду для членів, частію на публічний добродійні цілі: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цілі роздано дотепер з Товариства кредитного 10.840 корон.

Зиск

ІНФОРМАЦІЙ в справах позичок уділяє Дирекція і агенти.

31/12 1902. ДИРЕКЦІЯ.